

Gedragsprotocol

Schooljaar 2022-2023

Inhoud:

Inleiding

De basis leefregels van de RVS, Veilig, Fijn, Rustig en Netjes.....	3
Signaleren, aanpak en stappenplan.....	3
Wat als het toch niet goed gaat?.....	6
• Stappen bij storend gedrag.....	6
• Stappenplan bij onaanvaardbaar gedrag.....	7
Het actief bestrijden van pestgedrag.....	8

Inleiding

Wat is sociale veiligheid

Op onze school ontmoeten leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar. De school is een plek waar kinderen hun identiteit en sociale vaardigheden ontwikkelen. Scholen maken daarbij een actief onderdeel uit van de samenleving en voor leerlingen is het de plek waar zij zich voorbereiden op de grote complexe samenleving van straks.

Sociale veiligheid gaat over het bevorderen van onderling sociaal gedrag. Dit doen we op onze school door:

- Structureel aandacht te besteden aan sociale vaardigheden aan de hand van de methode van KIVA.
- Het opstellen van gedragsregels voor alle betrokkenen en
- Het tegengaan van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag.

Sociale veiligheid is een belangrijk onderwerp, zeker op scholen.

Dit gedragsprotocol is tot stand gekomen met input van het team van de RVS en is tevens gebaseerd op documenten uit voorgaande jaren.

Dit gedragsprotocol is voorgelegd aan het Team van de RVS en aan de MR aangeboden ter goedkeuring. Het gedragsprotocol zal jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld

De basis leefregels van de Roelof Venemaschool; Veilig, Fijn, Rustig en Netjes

De Roelof Venemaschool is **VEILIG** en dat betekent:

- We zeggen “Stop, houd op” als je last hebt van iemand.
- Als we een meningsverschil hebben, praten we erover.
- Als iemand toch doorgaat nadat we “Stop, houd op” hebben gezegd, schakelen we de juf of meester in.
- We doen elkaar geen pijn, ook niet met woorden.
- Als we ons onveilig voelen, zeggen we dit tegen de juf of de meester.
- We houden onze handen en voeten bij onszelf.
- We blijven van elkaar spullen af.
- Op het schoolplein lopen we met de fiets aan de hand en zetten we onze fiets in het rek.

Als het niet lukt om je op school veilig te voelen of het voor anderen veilig te maken, praat er dan thuis over of met de **Luister juf**.

Onze school is **FIJN** en dat betekent:

- We behandelen elkaar met respect.
- We helpen elkaar.
- We zijn aardig voor elkaar.
- We noemen iedereen bij de naam en gebruiken geen bijnamen.
- We letten op ons taalgebruik.
- We zorgen ervoor dat iedereen zich fijn kan voelen op school.
- We zijn beleefd tegen volwassenen in en om de school.
- We helpen iemand die zich verdrietig, bang of alleen voelt.

Als het niet lukt om het op school voor jou en voor anderen fijn te maken, praat er dan thuis over of met je juf of meester.

Onze school is **RUSTIG** en dat betekent:

- We lopen rustig naar binnen en naar buiten samen met de juf of meester.
- We lopen rustig door de gangen.
- In de klas zitten we rustig op onze plaats.
- We zijn stil of praten zacht op de gang.
- We zorgen dat anderen goed door kunnen werken.
- We zijn stil als de leerkracht dat van ons verwacht.
- Onze mobiele telefoons zijn uitgeschakeld.
- We komen op tijd op school.

Als het je niet lukt om het op school rustig te hebben, praat er dan over met je juf of meester of met je vader en/of moeder.

Onze school is **NETJES** en dat betekent:

- We gooien afval in de vuilnisbak.
- We hangen onze jassen aan de kapstok.
- We zorgen ervoor dat ons kastje en de klas er netjes uitzien.
- We ruimen onze spullen op.
- We zijn zuinig op de spullen van school, onze eigen spullen en spullen van anderen.
- We wassen onze handen regelmatig, maar in ieder geval na toiletgebruik

Als het niet lukt om het op school of in de klas netjes te houden, praat er dan over met de juf, de meester of je vader en/of moeder.

Signaleren, aanpak en stappenplan

Grensoverschrijdend gedrag vindt vaak plaats buiten het zicht van de leerkracht. Pesten als de leerkracht zich net omdraait naar het digibord; agressief gedrag op het schoolplein of schelden en bedreigen op het internet.

Op pestgedrag is niet altijd meteen de vinger te leggen en daarom is het ook belangrijk dat signalen die bij ouders terecht komen, direct gedeeld worden met de school en/of de groepsleerkracht.

Tijdig signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag zijn van cruciaal belang. Voor alle medewerkers van de Roelof staan twee aspecten centraal

- **Scherp signaleren** en
- **Effectief reageren**

Iedereen heeft een duidelijk beeld van wat wel en niet getolereerd wordt in de school en heeft al zijn of haar antennes uitstaan om signalen die niet deugen op te vangen en daar vervolgens adequaat op te reageren. En niet alleen bij leerlingen die in de eigen groep zitten!

Het tegengaan van pest- en grensoverschrijdend gedrag is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Signaleren en reageren. Vermoedelijk het belangrijkste stukje uit het hele veiligheidsplan. Want hier hebben we het eigenlijk over het gedragsprotocol. Wat tolereren we wel en waar ligt de grens? Om vervolgens de 'sanctieladder' in te zetten.

Maar welk gedrag signaleren we eigenlijk. Wat is het verschil tussen licht grensoverschrijdend gedrag en wanneer is het onacceptabel? Is voortdurend storend gedrag uiteindelijk ook niet gewoon onaanvaardbaar gedrag?

Aanpak

Preventieve maatregelen zijn het belangrijkste in de aanpak van ongewenst gedrag. Ook bij dit onderwerp geldt; voorkomen is beter dan genezen. Hieronder vindt u een opsomming van aspecten die wij op de Roelof Venema School inzetten om ongewenst gedrag te voorkomen.

- De school werkt actief met een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling (KIVA) om leerlingen in hun gedrag te volgen en te begeleiden.
- Leerkrachten besteden meerdere keren per week aandacht aan de basisregels van de school (Fijn, Veilig, Rustig en Netjes)
- De expliciete signalen van leerlingen en ouders over onveiligheid en pesten worden altijd serieus genomen.
- Pesten en online pesten wordt regelmatig in de klas behandeld.
- Eén à twee keer per jaar wordt een serie gastlessen door coaches mediawijsheid verzorgd.
- Leerkrachten volgen relevante trainingen op het gebied van gedrag (algemeen) en enkele leerkrachten volgen specifieke trainingen zoals bijvoorbeeld 'meidenvenijn'.
- De school heeft twee opgeleide anti-pestcoördinatoren die zich bekend hebben gemaakt in de school, zodat leerlingen altijd kenbaar kunnen maken als zij zich niet veilig voelen.
- Er is sprake van een structurele samenwerking met Jeugdhulp om de school, leerlingen en ouders te ondersteunen bij o.a. dit onderwerp mocht externe hulp nodig zijn.
- De gemaakte afspraken en protocollen bij storend en grensoverschrijdend gedrag worden nageleefd door alle medewerkers van de school
- De school zorgt altijd voor duidelijkheid naar alle betrokkenen bij situaties van pesten.

Wat als het toch niet goed gaat?

Welke maatregelen kunnen getroffen worden als kinderen zich structureel niet aan de regels en afspraken houden? Daarbij maken wij onderscheid tussen storend gedrag in de klas en onaanvaardbaar gedrag richting medeleerlingen of onderwijzend personeel.

Stappenplan bij storend gedrag

Wij gaan ervan uit dat kinderen zich zodanig gedragen dat het lesgeven door de leerkracht doorgang kan vinden. Wanneer kinderen hierin storend gedrag vertonen, zullen wij ingrijpen.

- **Eerste waarschuwing** (verbale of non verbale correctie op het gedrag)
- **Tweede waarschuwing** de tafel van de leerling wordt uit het groepje geschoven of de leerling gaat naar de 'time out' plek in de klas met zijn/haar werk.
- **Derde waarschuwing** De leerling pakt zijn/haar spullen en gaat naar een andere klas (parallel groep), waar rustig verder wordt gewerkt. Tot de kleine pauze of grote pauze of tot het einde van de dag. Dit is afhankelijk van de leeftijd van de leerling en de aard van het storende gedrag.

N.B. de leerling wordt zonder er aandacht aan te besteden in de andere klas geplaatst.

- De ouders/verzorgers worden door de groepsleerkracht op de hoogte gebracht van de incidenten en van de maatregel.
- De leerkracht maakt een aantekening in het leerling dossier in Parnassys.

Bij veelvuldig, storend gedrag bij leerkrachten en/of invalleerkrachten kan, na overleg tussen directie en de eigen groepsleerkracht, besloten worden om kinderen preventief, tijdelijk uit een groep te plaatsen. De ouders worden hier van tevoren over ingelicht.

Stappenplan bij onaanvaardbaar gedrag

Onder onaanvaardbaar gedrag verstaan wij alle gedrag dat niet in overeenstemming is met de waarden en normen in onze maatschappij en dus ook niet in overeenstemming met de waarden en normen op onze school.

Concreet zien wij het volgende gedrag als onaanvaardbaar:

- Pesten
- Bedreiging
- Lichamelijk en/of verbaal geweld
- Agressie
- Discriminatie
- Ongewenste intimiteiten
- Stelen
- Vernieling
- Schelden en vloeken
- Arrogant en/of respectloos gedrag

De consequenties van onaanvaardbaar gedrag

Kinderen krijgen altijd de mogelijkheid om weer met een schone lei te starten. Echter, niet tot in het oneindige.

Bij onaanvaardbaar gedrag krijgen kinderen uiteraard de kans om zich te herstellen. Wanneer het gedrag voor de derde keer plaatsvindt, krijgt de leerling een time-out opgelegd. Dit betekent dat de leerling voor de duur van 1 dag niet op school mag komen.

De procedure voor deze maatregel is als volgt:

1.

Eerste waarschuwing bij onaanvaardbaar gedrag:

De leerling wordt door de leerkracht op de hoogte gebracht van het onaanvaardbare en krijgt te maken met de consequentie passend bij het onaanvaardbare gedrag. Dit kan zijn gedurende een dagdeel of een hele dag geplaatst worden in een parallel groep.

De ouders worden van het onaanvaardbare gedrag op de hoogte gesteld. Dit kan telefonisch of via de mail.

Wanneer de leerkracht de melding telefonisch doet, wordt aansluitend een mail gestuurd met een korte weergave van het gesprek. De directie staat in de cc.

De leerkracht legt de maatregel vast in het daarvoor bestemde formulier en voegt dit toe in Parnassys.

N.B. Soms is het gedrag van een leerling dermate grensoverschrijdend, dat een leerkracht de klas niet alleen kan of wil laten. In dat geval stuur de leerkracht een leerling met **de** oranje kaart naar de I.B.-er of dichtstbijzijnde collega, met als doel de situatie zo spoedig mogelijk te de-escaleren.

2.

Tweede waarschuwing bij onaanvaardbaar gedrag:

De leerling wordt wederom door de leerkracht gewezen op het onaanvaardbare van zijn of haar gedrag en krijgt te maken met de consequentie passend bij het onaanvaardbare gedrag.

Ouders worden wederom op de hoogte gebracht van het onaanvaardbare gedrag van hun zoon of dochter. Dit kan telefonisch of via de mail. Wanneer de melding telefonisch wordt gedaan, wordt aansluitend een mail gestuurd met een korte weergave van het gesprek.

Tevens wordt de directie op de hoogte gebracht.

De directie nodigt ouders uit voor een gesprek. Tijdens het gesprek staat het gedrag van de leerling centraal. Hoe kan de leerling geholpen worden om het gedrag te veranderen? Wat kunnen de ouders doen? Wat kan de school doen.

De onaanvaardbaarheid is evident. Bij een volgende gedragsovertreding zal de leerling een (externe) time-out opgelegd krijgen.

N.B. Soms is het gedrag van een leerling dermate grensoverschrijdend, dat je de klas niet alleen kunt of wilt laten. In dat geval stuur je een leerling met de oranje kaart naar de I.B.-er of dichtstbijzijnde collega, met als doel de situatie zo spoedig mogelijk te de-escaleren.

3.

Derde waarschuwing bij onaanvaardbaar gedrag.

De leerling wordt door de leerkracht gewezen op zijn of haar onaanvaardbare gedrag.

Ouders worden op de hoogte gebracht van de herhaling van het gedrag. Er volgen direct passende maatregelen op het onaanvaardbare gedrag.

De time-out maatregel is van kracht. De leerling kan de volgende dag niet op school komen.

De maatregel wordt vastgelegd in het daarvoor bestemde formulier.

Het College van Bestuur wordt op de hoogte gebracht van de genomen maatregel.

N.B. Soms is het gedrag van een leerling dermate grensoverschrijdend, dat je de klas niet alleen kunt of wilt laten. In dat geval stuur je een leerling met de oranje kaart naar de I.B.-er of dichtstbijzijnde collega, met als doel de situatie zo spoedig mogelijk te de-escaleren.

Het actief bestrijden van pestgedrag.

Hoewel pesten valt onder het onaanvaardbare gedrag en de consequenties van pesten hierboven duidelijk zijn verwoord, is het gezien de maatschappelijke aandacht die het onderwerp kent, goed het onderwerp nog iets verder uit te werken.

Pesten komt op elke school voor en is voor elke school een probleem dat serieus aangepakt moet worden. Wij willen als school dat iedereen zich veilig voelt en pesterijen hebben dan ook structureel onze aandacht. In de klas praten de leerkrachten met leerlingen over wat pesten is; wat pesten met iemand doet; hoe je elkaar kunt helpen en hoe je hulp kunt vragen als je met pesten te maken hebt. Het helpt leerlingen pestsituaties te duiden en escalaties te voorkomen.

Wanneer spreken we over pesten?

Er is sprake van pesten als een persoon herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen of uitlatingen door één of meerder personen. Daarbij is er sprake van:

- Een negatieve bedoeling.
- De negatieve handelingen zijn structureel tegen één persoon gericht.
- Er is sprake van machtsongelijkheid

Uitleg over de rollen bij pesten.

- De eerste rol is de **dader**, degene die het pesten start.
- De tweede rol is de **meeloper**, degene die meedoet met pesten.

- De derde rol is de **aanmoediger**, degene die eromheen staat en het pesten aanmoedigt door bijvoorbeeld te gaan lachen.
- De vierde rol is het **slachtoffer**, degene die gepest wordt.

Bij peestsituaties zullen wij alle rollen betrekken bij het gesprek en/of de consequenties die volgen.

Wat zijn signalen bij een leerling die met een peestsituatie te maken heeft?

- Mag niet meedoen bij spelletjes of wordt als laatste gekozen.
- De schoolprestaties gaan achteruit.
- De leerling vermijdt de speelplaats of blijft dicht bij de leraar tijdens pauzes.
- De leerling ziet er ongelukkig, gestrest, depressief uit.
- De leerling heeft regelmatig buikpijn, hoofdpijn.
- De leerling vindt moeilijk aansluiting in de groep.

De school zet zich actief in om pestgedrag zoveel mogelijk uit te bannen. Wij nemen iedere melding van vermeend pestgedrag serieus.

Op de school zijn twee anti-pestcoördinatoren werkzaam. Een leerkracht specifiek voor de jongere leerlingen en een leerkracht voor de leerlingen in de bovenbouw. Zij zorgen voor een up-to-date anti-pestprotocol en maken zich jaarlijks bekend in de klassen, zodat leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen als zij last hebben van andere leerlingen. Ook zijn er in de school diverse 'gele' brievenbusjes, waar kinderen een boodschap voor deze twee medewerkers in achter kunnen laten. Soms is het gewoon te spannend voor een leerling om zijn of haar verhaal te vertellen.

Het pestprotocol is een apart document.